

[Landbrugsministeren.]

rådighedsbeløb at yde lån til sammenlægninger og jordsuppleringer til alle brugsstørrelser inden for den frie sammenlægningsgrænse på 45 ha, dog kun i tilfælde, hvor det fremtidige brug må anses for bæredygtigt og de almindelige finansieringsmuligheder er udnyttet.

Jeg kan hertil føje, at jeg i den kommende udlånslov agter at foreslå, at der i finansåret 1967-68 stilles et beløb på i alt 50 mill. kr. til rådighed til sammenlægningsformål i stedet for tidligere ca. 12 mill. kr. Det må påregnes, at rentefoden for de lån, der kan ydes i henhold til denne lov, i overensstemmelse med den af landbokommissionen afgivne indstilling vil blive tilnærmet renten på det almindelige lånemarked.

Det er min opfattelse, at der i forbindelse med gennemførelsen af disse lovforslag foreløbig vil være tilvejebragt en tilfredsstillende løsning af de væsentligste af de problemer, der rejser sig i forbindelse med en rationalisering af det mindre landbrug. Jeg gør imidlertid opmærksom på, at den støtte, der vil kunne blive tale om, i det væsentlige får karakter af hjælp til selvhjælp.

Til slut vil jeg blot nævne, at jeg ikke vil være uenig i, at der efter de seneste, ret gennemgribende ændringer i statshusmandsloven kan være anledning til på ny at tage spørgsmålet om en eventuel ændring af lovens titel op til overvejelse, således at denne bedre svarer til lovens indhold. Jeg regner med, at vi vender tilbage til dette spørgsmål eventuelt allerede under udvalgsbehandlingen.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser dels til mine bemærkninger i forbindelse med forslagernes fremsættelse i forrige folketingsår, dels til de bemærkninger, der ledsager lovforslagene, skal jeg anbefale de nævnte forslag til folketingets velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om jagten*.

Lovforslaget er identisk med det i forrige folketingsår den 11. november 1965 fremsatte lovforslag. Dette blev efter første behandling henvist til en udvalgsbehandling, der ikke var afsluttet ved folketingsårets udløb. Vedrørende udvalgets virksomhed henvises til den afgivne beretning.

Idet jeg i øvrigt henviser til mine udtalelser i forbindelse med lovforslagets fremsættelse her i tinget i forrige folketingsår, tillader jeg mig med disse korte bemærkninger at anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Bundvad): Hermed skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om børnetilskud og andre familieydelse,

forslag til lov om ændring af lov om offentlig forsorg. (Forhøjelse af underholdshjælp, hjælp ved fødsel og bortfald af bestemmelser om børnebidrag),

forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Bortfald af børnetillæg),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Bortfald af børnetillæg),

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Bortfald af børnetillæg m. v.) og

forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ophævelse af regler om barseldagpenge).

Forslaget til lov om børnetilskud og andre familieydelse har været fremsat i tinget i sidste folketingssamling. Jeg skal derfor ikke gå ind på alle forslagens enkeltheder, men tillader mig at henvise til min fremsættelse af forslaget i sidste samling. Hovedpunkterne i forslaget er, at bestemmelserne om det almindelige børnetilskud, der hidtil har været knyttet til skattelovgivningen, overføres til den sociale lovgivning med den virkning, at tilskuddene skal udbetales, normalt til barnets moder i stedet for at blive fradraget ved skattebetalingen. Fjernelsen fra skattelovgivningen vil medføre, at børnetilskuddet udbetales tidligere end nu, nemlig fra kvartalet efter et barns fødsel. Tilskuddet skal efter forslaget reguleres efter pristallet, som det er tilfældet med andre sociale ydelser, og tilskuddet skal kunne udbetales med et forhøjet beløb til enlige forsørgere og visse andre med lave indtægter. Lovforslaget optager endvidere bestemmelserne om børnetillæg fra de sociale pensionslove og børnebidrag fra lov om offentlig forsorg med den ændring, at der fremtidig ikke skal være indtægtsgrænser for adgang til at modtage beløbene.

Som en ny ydelse i den sociale lovgivning

[Socialministeren.]

indføres en såkaldt moderskabsydelse. Den skal udgøre et kontant beløb, der gives alle kvinder i anledning af fødsel. Den afløser forskellige former for hjælp i anledning af fødsel, blandt andet mælkehjælpen. Også moderskabsydelsen, der efter forslaget bliver 600 kr., skal reguleres efter pristallet.

Endelig er der i forslaget optaget bestemmelser om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste på grund af fødsel i form af dagpenge for en periode af indtil 14 uger for alle kvinder, der udfører lønnet arbejde for andre, samt regler om dagpenge for frivilligt forsikrede. Bestemmelserne skal afløse de gældende regler for lønarbejdere, idet dog kredsen af dem, der sikres, udvides betydeligt. Bestemmelserne griber ikke ind i bestående aftaler eller i regler i særlig lovgivning, f. eks. for funktionærer, men supplerer de særlige regler. Dagpenge ved fødsel skal reguleres i takt med dagpenge efter sygeforsikringsloven.

Lovforslaget er ikke ændret i forhold til det i sidste folketingssamling fremsatte forslag, dog er satserne fastsat under hensyn til, at julipristallet medfører en stigning af de sociale ydelser, og i øvrigt er ikrafttrædelsestidspunktet fastsat til 1. juli 1968 under hensyn til, at gennemførelsen af forslaget kræver ændring af skattelovgivningen.

Det forslag til lov om ændring af forsorgsloven, som jeg samtidig fremsætter, indeholder de ændringer af denne lov, der må gennemføres som konsekvens af, at bestemmelserne om børnebidrag optages i loven om børnetilskud og andre familieydelser. Jeg har dog fundet det ønskeligt at benytte lejligheden til at foreslå enkelte andre ændringer af loven, som tiden nu synes moden til at gennemføre.

Det foreslås således, at grænsen for den almindelige underholdshjælp hæves. Grænsen har været 85 pct. af folkepensionens grundbeløb og af pensionstillægget til folkepensionen bortset fra beløbet til sygekassekontingent. Det er ikke længere tilfredsstillende. Forsorgsloven kender da også højere niveau for hjælp, f. eks. til grupper af langvarigt syge. Kredsen af dem, der modtager almindelig underholdshjælp, er nu ikke stor, idet man søger gennem revalidering at hjælpe handicappede til at klare sig

selv. De, der ikke kan revalideres, vil ofte kunne få invalidepension. Tilbage bliver en lille gruppe, som kun kan hjælpes med underholdshjælp efter forsorgsloven, og det kan ikke være rimeligt, at de henvises til et for beskedent niveau.

Det foreslås derfor nu, at den normale hjælp bliver af samme størrelse som folkepensionen. Da hjælp efter forsorgsloven er betinget af trang, må hjælpens størrelse fastsættes individuelt og kan derfor blive mindre end folkepensionens grundbeløb, men kan på den anden side også blive større, idet kommunerne, ligesom det er tilfældet med hensyn til de sociale pensioner, har et rådighedsbeløb til personlige tillæg.

En anden ændring af forsorgsloven, som jeg har anset det for rimeligt at foretage, er en ændring af bestemmelserne om hjælp i forbindelse med fødsel.

Gennem lovforslaget om børnetilskud og andre familieydelser søges som nævnt indført bestemmelser om en moderskabsydelse til alle kvinder ved fødsel uden hensyn til indtægt.

Det må anses for ønskeligt, at der som supplement hertil i forsorgsloven gives bestemmelser om lettere adgang til hjælp for de vanskeligt stillede, for hvem moderskabsydelsen ikke er en tilstrækkelig hjælp. Nogle kvinder får hjælp gennem mødrehjælpsinstitutionerne, men socialudvalgene, som nu kommer i forbindelse med familierne ved at skulle administrere udbetalingen af børnetilskud og moderskabsydelse, bør også have en mulighed for at hjælpe de vanskeligt stillede familier.

De ændringer, der nu foretages i forsorgsloven, set i forbindelse med de ændringer, som er indført siden den ny forsorgslovs ikrafttræden den 1. april 1962, kan give anledning til overvejelser om, hvorvidt tiden er kommet til at skrive forsorgsloven om. Det er min hensigt at lade arbejdet hermed påbegynde nu, idet der skal tages hensyn til de erfaringer, man kommer til i kommissionsarbejde, der for tiden foregår, så at forsorgsloven kan blive i stand til at skabe den nødvendige sikring for dem, der ikke kan hjælpes gennem andre sociale sikringslove.

De 3 forslag om ændring af pensionslovene, som jeg fremsætter, indeholder blot de ændringer, der er en følge af, at reglerne om ydelser til børn optages i

[Socialministeren.]

børnetilskudsloven, så at de til folkepensionister, invalidepensionister og enkepensionister ikke længere skal gives som tillæg til pensionen.

Ændringen af enkepensionsloven omfatter dog også grænsen for den underholdshjælp, som kan ydes til dem, der ikke opfylder betingelserne for at få enkepension. Denne grænse svarer til forsorgslovens grænse for underholdshjælp, nemlig 85 pct. af folkepensionens grundbeløb. Det foreslås, at hjælpen skal svare til folkepensionens grundbeløb ligesom den almindelige underholdshjælp efter forsorgsloven.

Det sidste forslag jeg fremsætter, nemlig forslaget om ændring af sygeforsikringsloven, foretager blot de ændringer af loven, som er en følge af, at der i loven om børnetilskud og andre familiedydelser optages bestemmelser om erstatning for mistet arbejdsfortjeneste som følge af fravær fra arbejdet på grund af sygdom.

Jeg skal i øvrigt henvise til de bemærkninger, der er knyttet til de enkelte lovforslag, herunder oplysninger om udgifterne ved at gennemføre forslagene, og jeg skal anbefale forslagene til velvillig behandling i det høje ting.

Endvidere skal jeg tillade mig for det høje folketing at fremsætte 4 lovforslag om sociale forhold på Færøerne, nemlig

forslag til lov for Færøerne om invalidepension m. v.,

forslag til lov for Færøerne om folkepension, forslag til lov for Færøerne om offentlig forsorg og

forslag til lov for Færøerne om børnebidrag til enlige forsørgere m. v.

Endvidere skal jeg fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Ikrafttræden af bestemmelser for Færøerne).*

De 4 forslag til love for Færøerne bygger på udkast udarbejdet af et udvalg, som blev nedsat af regeringen i 1965. Udvalget blev

sammensat af repræsentanter herfra og fra Færøerne, blandt andet Færøernes lagmand og rigsombudsmanden på Færøerne.

Formålet med forslagene er at bringe sociallovgivningen for Færøerne på linje med sociallovgivningen i den øvrige del af riget. I de senere år har det været et ønske fra færøsk side, at sociallovgivningen for Færøerne stort set skulle svare til lovgivningen her. Der har derfor fra tid til anden været gennemført en ajourføring af lovgivningen for Færøerne, og de foreliggende lovforslag er da også udtryk for et ønske om for Færøerne at gennemføre bestemmelser, som allerede er gældende her, eller som der er stillet forslag om.

Til de enkelte forslag skal jeg knytte følgende bemærkninger:

De gældende færøske regler om invalidepension findes i lov af 6. december 1961. Ved denne lov blev den færøske invalidepensionslovgivning bragt i overensstemmelse med reglerne for den øvrige del af riget.

Hovedpunkterne i det foreliggende lovforslag er i korthed følgende:

Pensionens grundbeløb forhøjes til de for den øvrige del af riget gældende satser.

Der indføres en graderet invalidepensionsordning med 3 pensionsstørrelser på linje med den ordning, som fra 1. april 1966 er gennemført for den øvrige del af riget.

Der indføres et pensionstillæg til pensionister helt uden eller med meget små indkomster.

Bistands- og plejetillæg, der ydes til pensionister, som på grund af invaliditeten må have personlig bistand og pleje for at kunne forblive i deres hjem, forhøjes.

Aldersbetingelserne for opnåelse af invalidepension ændres.

Der indføres ret for en efterlevende ægtefælle til ægteparpension i 3 måneder efter dødsfaldet.

Invaliditetsydelsen, der udbetales til invaliderede, som ville være berettiget til invalidepension, såfremt de ikke udøvede er-